

**Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
«Схеми санітарного очищення
населених пунктів
Горішньоплавнівської
об'єднаної територіальної громади»**

2020 рік

ЗМІСТ

Передмова	3
Терміни та визначення	4
1 Документи стосовно санітарного очищення Горішньоплавнівської ОТГ	5
2 Методологія проведення СЕО	6
3 Обсяг стратегічної екологічної оцінки	6
4 Заява про СЕО	6
5 Методичні підходи при здійсненні СЕО	7
6 Джерела інформації для проведення СЕО	7
7 Зміст та основні цілі «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади»	7
8 Відповідність «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» вимогам нормативних та програмних документів	10
9 Зв'язок схеми санітарного очищення з іншими документами державного планування	12
10 Основні завдання забезпечення сталого розвитку Горішньоплавнівської ОТГ та дотримання екологічної безпеки території	12
11 Характеристику поточного стану довкілля	12
12 Характеристика стану здоров'я населення	20
13 Ключові екологічні проблеми території	21
14 SWOT-аналіз екологічної ситуації в на території Горішньоплавнівської ОТГ	24
15 Аналіз відповідності цілей схеми санітарного очищення міським екологічним цілям	25
16 Зобов'язання у сфері охорони довкілля	30
17 Опис наслідків для довкілля	31
18 Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання схеми санітарного очищення	33
19 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися	33
20 Моніторинг наслідків виконання Схеми санітарного очищення	34
21 Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля	35
22 Резюме	36
23 Додатки	38
24 Список використаних джерел	40
25 Список виконавців	41

Передмова

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це інструмент стратегічного планування, направлений на включення екологічних пріоритетів в програми, плани, політики.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища та сприяння інтеграції екологічних заходів у підготовку планів з метою просування сталого розвитку. Це системний інструмент оцінки який підтримує та інформує про процес прийняття рішень.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування підлягають проведенню стратегічної екологічної оцінки.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження документа державного планування та містить з урахуванням змісту і рівня деталізації документа державного планування, сучасних знань і методів оцінювання повинен містити інформацію згідно статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Схема санітарного очищення населеного пункту підпадає під визначення документа державного планування і дію Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Схема санітарного очищення населеного пункту - документ, у якому містяться графічні та текстові матеріали щодо черговості здійснення заходів та обсягів робіт з санітарного очищення, систем і методів збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, необхідної кількості смітєвозів, механізмів, устаткування та інвентарю, доцільності проектування, будівництва, реконструкції чи розширення об'єктів поводження з відходами, їх основні параметри і розміщення, орієнтовані капіталовкладення на будівництво і придбання технічних засобів.

Розроблення «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» здійснюється на виконання вимог п.5 ст.10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», п.15 ст.30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», п.(б) ст.21 Закону України «Про відходи» та рішення виконавчого комітету Горішньоплавнівської міської ради від 23.07.2019 №239 «Про призначення замовником із розроблення схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» департамент ЖКГ Горішньоплавнівської міської ради.

Очищення територій населених пунктів – один з найважливіших заходів, спрямованих на забезпечення екологічного та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення та охорону навколишнього середовища.

Основними принципами державної політики у сфері поводження з відходами, визначеними Законом України «Про відходи», є пріоритетний захист навколишнього природного середовища і здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, науково обгрунтованого узгодження екологічних, економічних і соціальних інтересів суспільства щодо утворення та використання відходів з метою забезпечення його сталого розвитку.

Побутові відходи можуть створювати санітарно-гігієнічну та епідеміологічну небезпеку внаслідок неприємних запахів та шкідливих хімічних сполук, які можуть бути присутні або утворюються в них при біологічному розпаді органічних компонентів відходів, а також внаслідок присутності в них збудників інфекційних та паразитарних захворювань та внаслідок високої бактеріальної і гельмінтологічної забрудненості.

Розроблення схеми санітарного очищення населеного пункту спрямовується на зменшення впливу побутових відходів на довкілля, покращення санітарного стану міста та покращення умов проживання мешканців, повторне використання ресурсоцінних компонентів відходів.

Терміни та визначення

стратегічна екологічна оцінка	- процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
документи державного планування	- стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування;
наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	- будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів;
санітарне очищення територій населених місць (санітарне очищення)	- комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, що утворилися в населених місцях, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь;
схема санітарного очищення	- документ, у якому містяться графічні та текстові матеріали щодо черговості здійснення заходів та обсягів робіт з санітарного очищення, систем і методів збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, необхідної кількості сміттєвозів, механізмів, устаткування та інвентарю, доцільності проектування, будівництва, реконструкції чи розширення об'єктів поводження з відходами, їх основні параметри і розміщення, орієнтовані капіталовкладення на будівництво і придбання технічних засобів.

Скорочення:

СЕО	- стратегічна екологічна оцінка;
ТПВ	- тверді побутові відходи;
ВВ	- великогабаритні відходи;
РВ	- ремонтні відходи;
НВ	- небезпечні відходи;
РПВ	- рідкі побутові відходи;
ДПТ	- Документ Державного Планування

1 Документи стосовно санітарного очищення Горішньоплавнівської ОТГ

Нормативні документи міської ради

1. Правила благоустрою території міста Горішні Плавні (затверджені рішенням двадцять сьомої сесії Горішньоплавнівської міської ради шостого скликання від 18 грудня 2012 року).

Цільові програми міської ради

1. Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Горішні Плавні на 2016 – 2020 роки (затверджена рішенням шостої сесії Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області сьомого скликання від 16.02.2016 року);
2. Програма поводження з твердими побутовими відходами в м. Горішні Плавні на 2019-2022 роки (затверджена рішенням сорок третьої сесії Горішньоплавнівської міської ради сьомого скликання від 19.03.2019 року);
3. Міська програма «Охорона тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин в місті Горішні Плавні на 2015 – 2020 роки» (затверджена рішенням Горішньоплавнівської міської ради від 15.09.2015 р).

Містобудівна документація

1. «Реконструкція існуючого звалища твердих побутових відходів на територію полігону по вул. Будівельників, 50 м. Горішні Плавні (м. Комсомольська) Полтавської області».

Документи обласного рівня

1. Комплексна програма поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017 - 2021 роки (затверджена рішенням Полтавської обласної ради від 14 липня 2017 року № 497).

Документи національного рівня

1. «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р).

2 Методологія проведення СЕО

Відповідно до ст.9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» методологія проведення процедури складається з шести етапів:

- 1) визначення обсягу СЕО;
- 2) складання звіту про СЕО;
- 3) проведення громадського обговорення та консультацій;
- 4) врахування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій;
- 5) інформування про ухвалення ДДП;
- 6) моніторинг наслідків виконання ДДП для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення.

3 Обсяг стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) виконується в обсягах визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

Першим завданням СЕО є визначення обсягу (скоупінг) стратегічної екологічної оцінки та ключові екологічні проблеми, коло органів влади, та зацікавлених сторін, які братимуть участь у консультаціях, і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі у СЕО.

В ході проведення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування «Схема санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади», зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів довкілля: ґрунти, атмосферне повітря, водні ресурси, стан фауни, флори, біорізноманіття, кліматичні фактори, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

Фізичні, хімічні чи біологічні характеристики відходів створюють чи можуть створити значну небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини та вимагають спеціальних методів і засобів поводження з ними.

Схема санітарного очищення передбачає створення відповідної інфраструктури та визначає завдання, які покликані створити комплексну систему поводження з відходами, що в свою чергу мінімізує шкідливий вплив на здоров'я населення.

Для територій з природоохоронним статусом під час проведення СЕО варто оцінити ймовірні наслідки реалізації заходів схеми санітарного очищення міста на території рекреаційних зон та території та об'єкти природно-заповідного фонду міста.

4 Заява про СЕО

Відповідно до частини 3 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» 27.04.2020 року опубліковано заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документа державного планування – «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» на сайті Горішньоплавнівської міської ради (<http://www.hp-rada.gov.ua/main/7182-nformasya.html>) та в єдиному друкованому засобі масової інформації на території Горішньоплавнівської ОТГ газеті ТЕЛЕ-середа (випуск 30.04.2020 №18 (1259)).

Пропозиції щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки отримано від Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації (лист від 05.05.2020 №2354/04.3-11) та Департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації - відсутні (лист від 29.04.2020 №01-20/3720/08/1).

5 Методичні підходи при здійсненні СЕО

При здійсненні стратегічної екологічної оцінки «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» застосовувались наступні методичні підходи:

1. стратегічний аналіз- базується на аналізі стратегічних пріоритетів, цілей та завдань;
2. імпактний підхід - базується на методах оцінки впливів та ризиків та прогнозуванні очікуваних наслідків.

Прогнози за результатами імпактного підходу в контексті СЕО проекту схеми санітарного очищення ОТГ не є досить точними, оскільки відсутня точна інформація про технології які можуть бути застосовані при будівництві сміттєпереробного підприємства (заводу). На рівні схеми санітарного очищення ОТГ інформація про розміщення майбутніх об'єктів інфраструктури наявна лише в загальному вигляді.

Проте імпактний підхід використовувався для якісної та кількісної оцінки, а також в цілях створення інструментів для наступних етапів стратегічного планування і проектування вже безпосередньо об'єктів інфраструктури управління відходами. Дана оцінка має дещо обмежений характер.

На наступних етапах стратегічного планування рекомендується поглиблений аналіз та формування індикаторів.

6 Джерела інформації для проведення СЕО

Для проведення стратегічної екологічної оцінки була використана інформація та доповіді про стан довкілля, статистична інформація, інформація, яка включена в акти законодавства, які мають відношення до проекту документу державного планування, дані моніторингу стану довкілля, експертні оцінки та інша доступна інформація.

Для проведення стратегічної екологічної оцінки, зокрема, було здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін схеми санітарного очищення з точки зору екологічної ситуації;
- забезпечення можливості участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу схеми санітарного очищення на складові довкілля та на стан здоров'я населення;
- моніторинг фактичного впливу впровадження схеми санітарного очищення на довкілля.

7 Зміст та основні цілі «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади»

«Схема санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» розроблена у відповідності до вимог ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту» яким визначено склад та зміст схеми санітарного очищення.

Метою схеми санітарного очищення є впровадження системи поводження з відходами, яка забезпечуватиме зменшення обсягів захоронення відходів, впровадження роздільного збирання відходів, безпечне поводження з відходами, в т.ч. небезпечними відходами у складі побутових відходів, максимально можливе використання вторинної сировини в складі відходів, створення системи прибирання території населеного пункту, яка попереджуватиме негативний вплив на довкілля та зменшення небезпеки негативного впливу на здоров'я населення.

Основними завданнями схеми санітарного очищення міста є визначення:

- черговості здійснення заходів із санітарного очищення;

- обсягів робіт із санітарного очищення;
- систем і методів поводження з побутовими відходами;
- необхідної кількості спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів, машин, механізмів, устаткування та інвентарю для здійснення робіт із прибирання об'єктів благоустрою;
- доцільності проектування, будівництва, реконструкції, розширення об'єктів поводження з побутовими відходами, їх основних параметрів і місць розміщення;
- обсягів фінансування заходів, передбачених схемою.

У схемі передбачається використання передових технологій, технічних рішень, технологічного обладнання, які відповідають природоохоронним та санітарно-гігієнічним вимогам і забезпечують унеможливлення впливу шкідливих факторів на довкілля та здоров'я мешканців міста.

Схема санітарного очищення розробляється на розрахунковий період 20 років (до 2040 року) з виділенням першочергових (5 років) та довгострокових заходів на 20 років.

Завданням схеми санітарного очищення полягає у виборі найбільш ефективних в санітарному і технічному відношеннях заходів щодо збирання, видалення та знешкодження твердих і рідких побутових відходів, використання сучасних методів прибирання території, раціонального розміщення об'єктів санітарної очистки та прибирання.

Досягнення мети схеми санітарного очищення має стати важливою умовою для забезпечення комплексного підходу для розв'язання проблем санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади.

Стратегія санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади

Покращення стану довкілля є однією з основних складових стратегічного бачення Схеми санітарного очищення.

В схемі санітарного очищення визначені чотири стратегічних напрями (таблиця 7.1).

Таблиця 7.1

Стратегічні напрями Схеми санітарного очищення

Ресурсо- та економічно ефективне поводження з відходами	Прибирання вулично-дорожньої мережі міста	Поліпшення екологічного стану водного басейну	Екологічний моніторинг та інформування
подальше впровадження системи роздільного збору побутових відходів	будівництво системи зливової каналізації з очисними спорудами очищення зливових вод	впровадження технології очищення та знешкодження зливових і дренажних вод	організація та розбудова відкритої системи моніторингу стану довкілля, зокрема, атмосферного повітря, вод, ґрунтів
будівництво сміттесортувальної лінії	придбання спецтехніки та обладнання для прибирання території у літній та зимовий періоди	організація контролю за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти стічних вод по випускам дощової каналізації	організація механізму обміну інформацією щодо моніторингу складових довкілля між службами автоматизованої системи обліку й контролю основних забруднюючих речовин на території населених пунктів усіх відомств
збільшення обсягів переробки побутових відходів з вилученням			впровадження системи інформування

небезпечних та ресурсоцінних компонентів та їх утилізації			населення про стан довкілля
будівництво контейнерних майданчиків згідно нормативних вимог			

Схемою санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади передбачається впровадження необхідних заходів щодо санітарного очищення:

1. впровадження планово-регулярної системи санітарного очищення - контейнерний метод збирання твердих побутових відходів як в зонах багатоквартирної забудови (контейнери місткістю 1,1 м³) так і в зонах одноквартирних будинків з присадибною ділянкою (контейнери місткістю 1,1 м³ та 0,24 м³);

2. впровадження роздільного збирання відходів - будівництво контейнерних майданчиків для роздільного збирання побутових відходів з розміщенням на кожному контейнерному майданчику контейнерів для роздільного збирання вторинної сировини та забезпечення садибної будови контейнерами місткістю 240 літрів для роздільного збирання відходів;

3. облаштування контейнерних майданчиків згідно нормативних вимог;

4. облаштування контейнерних майданчиків для великогабаритних та ремонтних відходів під контейнери місткістю 7 м³;

5. закупівлю спецтехніки для миття та дезінфекції контейнерів та спецавтотранспорту для збирання та вивезення відходів;

6. облаштування місця тимчасового збирання небезпечних відходів в складі побутових відходів до передачі спеціалізованим організаціям з утилізації небезпечних відходів;

7. будівництво комунальних пунктів збирання вторинної сировини згідно нормативних вимог – 2 пункти збирання вторинної сировини, збирання небезпечних відходів та речей вторинного вжитку;

8. будівництво сміттесортувальної лінії/сміттепереробного заводу на території полігону;

9. сортування твердих побутових відходів на сміттесортувальній лінії/сміттепереробному заводі на території полігону;

10. облаштування полігону згідно нормативних вимог з питання радіаційного контролю та дезінфекції спецавтотранспорту;

11. будівництво полігону згідно виконаної проектної документації;

12. реконструкції каналізаційних очисних споруд (згідно проектної документації);

13. прибирання вулично-дорожньої мережі та тротуарів міста згідно нормативних вимог із застосуванням сучасних протиожедних матеріалів;

14. визначення місць складування снігу, заправлення поливо-мийних машин та утримання баз зберігання протиожедних матеріалів згідно нормативних вимог;

15. облаштування системи зливової каналізації з дотриманням нормативних вимог;

16. будівництво притулку для тварин на полігоні;

17. будівництво громадських туалетів в місцях масового перебування людей, заходи з утримання та дезінфекції громадських туалетів з дотриманням нормативних вимог;

18. забезпечення міста спеціалізованою технікою для збирання та вивезення твердих побутових відходів, рідких відходів, миття та дезінфекції контейнерів, експлуатації полігону, літнього та зимового прибирання вулично-дорожньої мережі та тротуарів міста, утримання системи зливової (дощової) каналізації.

В розрахунках прийнятих в схемі санітарного очищення передбачається зростання об'ємів утворення побутових відходів на 1,0% щорічно.

8 Відповідність «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» вимогам нормативних та програмних документів

В «Схемі санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» в повній мірі враховано вимоги та положення програмних та нормативних документів загальнонаціонального та місцевого рівнів які передбачені в:

1. «Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року»

Стратегічна ціль В 3. «Покращення стану довкілля та безпеки міста»

Пункт 3.1. «Створення комплексної системи поводження з ТПВ»

2. Законі України «Про основи містобудування»

Стаття 19. Забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій при здійсненні планування і забудови територій.

При розробці та реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

Сталий розвиток населених пунктів передбачає соціально, економічно і екологічно збалансований їх розвиток, спрямований на створення економічного потенціалу, повноцінного життєвого середовища для сучасного та наступних поколінь на основі раціонального використання ресурсів, технологічного переоснащення і реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної інфраструктури.

Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

3. «Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 року» затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8.11.2017 р. № 820-р.

4. Законі України «Про відходи»:

Стаття 21. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами

Органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують:

в) організацію збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів.

Стаття 33. Вимоги щодо зберігання та видалення відходів - Зберігання та видалення відходів здійснюються відповідно до вимог екологічної безпеки та способами, що забезпечують максимальне використання відходів чи передачу їх іншим споживачам (за винятком захоронення).

Стаття 35. Порядок здійснення діяльності, пов'язаної із збиранням і заготівлею окремих видів відходів як вторинної сировини

Операції поводження з окремими видами відходів як вторинної сировини в частині приймання і закупівлі їх у населення спеціалізовані підприємства здійснюють через свої приймальні пункти (стаціонарні або пересувні).

Стаття 35-1. Вимоги щодо поводження з побутовими відходами

- Під час проектування житлових будинків, громадських, виробничих, складських та інших споруд передбачаються будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання і зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів.

- Житлові масиви і внутрішньодворові території, дороги загального користування та інші об'єкти благоустрою населених пунктів, а також місця проведення масових заходів обладнуються контейнерними майданчиками, урнами для побутових відходів.

- Роздільне збирання побутових відходів здійснюється їх власниками згідно з методикою роздільного збирання побутових відходів, яка затверджується центральним органом

виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

- Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів.

- Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

- Перевезення побутових відходів здійснюється спеціально обладнаними транспортними засобами.

- Захоронення побутових відходів дозволяється тільки на спеціально обладнаних для цього полігонах/звалищах.

- Забороняється проектування, будівництво та експлуатація полігонів побутових відходів без оснащення системами захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату.

5. Законі України «Про екологічну мережу України»

Стаття 15. Схеми формування екомережі

4) регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності (п. 4 с. 15 Закон «Про екологічну мережу України»).

6. Водному кодексі України

Стаття 99. Заборона скидання у водні об'єкти відходів і сміття.

Забороняється скидання у водні об'єкти виробничих, побутових, радіоактивних та інших видів відходів і сміття.

7. Земельному кодексі України

Стаття 61. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм та на островах.

2. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

- г) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;

8. Законі України «Про природно-заповідний фонд України»

Стаття 40. Основні вимоги щодо режиму охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду

- В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

9. ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту»

10. Законі України «Про оцінку впливу на довкілля»

11. Наказі Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 23.03.2017 №57 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів»

Розроблення, погодження та затвердження «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» виконуватиметься відповідно до положень та вимог Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 23.03.2017 №57 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.04.2017 за №505/30373 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів»

9 Зв'язок схеми санітарного очищення з іншими документами державного планування

Схема санітарного очищення матиме зв'язок з документами державного планування прийнятими в Україні та місті:

1. «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р.
2. «Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року» (затверджена рішенням тридцятої сесії Горішньоплавнівської міської ради сьомого скликання від 19.12 2017).

Для організації роботи в галузі санітарного очищення населених пунктів та охорони довкілля Горішньоплавнівською міською радою затверджені:

1. «Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади на 2016-2020 роки»;
2. «Програма поводження з твердими побутовими відходами Горішньоплавнівської міської об'єднаної територіальної громади на 2019-2022 роки»;
3. «Програма охорони тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин в м. Горішні Плавні на 2015-2020 роки».

Окрім цього:

1. Розроблена та затверджена «Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року»;
2. Підписано Угоду мерів та розроблено «План дій сталого енергетичного розвитку»;
3. Місто активно співпрацює із проектом «Енергоефективність в громадах» (GiZ).

10 Основні завдання забезпечення сталого розвитку Горішньоплавнівської ОТГ та дотримання екологічної безпеки території

Основні завдання забезпечення сталого розвитку Горішньоплавнівської ОТГ та дотримання екологічної безпеки території визначено в «Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року». Стратегічні напрями розвитку міста, стратегічні цілі, оперативні цілі та оперативні завдання відповідають вимогам Закону України «Про основи містобудування» (Статті 19. Забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій при здійсненні планування і забудови територій).

Стратегічними напрямками розвитку міста визначено:

- А. Місто розвиненого експортоорієнтованого бізнесу;
- В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто;
- С. Місто відкритого креативного простору та активної громади.

В сфері санітарного очищення території населеного пункту заходи визначено в рамках стратегічного напрямку В. «Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто» завдання В.3.1. «Створення комплексної системи поводження з ТПВ»:

1. Реконструкція існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії
2. Впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, їх переробкою
3. Технічне переоснащення та оновлення парку спецтехніки та контейнерного господарства
4. Проведення реконструкції контейнерних майданчиків.

Заходи передбачені в «Схемі санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» відповідають стратегічним напрямкам розвитку міста в сфері санітарного очищення.

11 Характеристику поточного стану довкілля

В склад Горішньоплавнівська ОТГ входять:

- Горішньоплавнівської міської ради (м. Горішні Плавні),

- Келебердянської сільської ради (с. Келеберда)
- Салівської сільської ради (с. Салівка, с. Карпівка, с. Махнівка, с. Петрашівка).

Особливістю територіальної громади є функціонування гірничодобувної промисловості, при чому видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів та захащення земельних ділянок.

Горішньоплавнівська ОТГ – це промислова територія з великим техногенним навантаженням. На території розташовано 2-а гірничорудних комплекси (ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» і ТОВ «Єрстівський гірничо-збагачувальний комбінат») та 2-а щебеневи кар'єри (ПАТ «Рижівський гранітний кар'єр» та Редутський кар'єр філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Укрзалізниця»). Ці підприємства здійснюють значний вплив на атмосферне повітря під час видобутку корисних копалин, пов'язаних з бурю-підривними роботами та під час переробки. Виробництвом готових металевих виробів (крім машин і устаткування) займаються науково-виробниче підприємство «Фероліт», ПП «Виробничо-комерційне підприємство «Євросталь-Комсомольськ». Ремонт і монтажем машин і устаткування займаються: ТОВ «Дивайс»; виробничо-комерційна фірма «Радон» ТОВ фірма «Дизель»; ПП «Галла люкс»; колективне підприємство «Кредо»; ТОВ «Ферострой»; ДП «Ферротранс».

Атмосферне повітря

У місті нараховується 18 підприємств, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Усі підприємства працюють згідно із затвердженими дозволами на викиди. Основними забруднювачами атмосферного повітря міста є підприємства видобувної промисловості.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі проводяться Кременчуцькою лабораторією спостережень за забрудненням атмосферного повітря Полтавського центру з гідрометеорології на одному стаціонарному посту що розташований в м. Горішні Плавні.

Результати спостережень за 2019 показали, що загальний рівень забруднення міста в цілому за рік за індексом забруднення (ІЗА) характеризувався як низький.

Пріоритетними домішками, які зумовлювали забруднення приземного шару атмосфери, виявились пил, діоксид азоту, фенол, оксид вуглецю, аміак. Індекс забруднення по цим домішкам становив 1,17. Відмічене зменшення (у 2018 році ІЗА = 1,98) за рахунок зменшення вмісту пилу та фенолу. В атмосферному повітрі міста середньорічні концентрації всіх забруднювальних речовин, по яким ведуться спостереження, не перевищували відповідних допустимих норм.

Таблиця 11.1

Зміна середнього рівня забруднення повітря за останні 5 років (2015 – 2019 рр.)

Доміш ки	Хар- тики	Роки					Тенденція
		2015	2016	2017	2018	2019	
Пил	q _{ср}	0,07	0,065	0,1	0,13	0,0455	0,0016
	п	582	570	550	564	592	
Діоксид сірки	q _{ср}	0,0013	0,0024	0,005	0,0038	0,0016	0,0002
	п	1062	1132	1089	1116	1172	
Оксид вуглецю	q _{ср}	0,6	0,9	0,45	0,15	0,2188	-0,1512
	п	582	570	550	564	592	
Діоксид азоту	q _{ср}	0,031	0,019	0,02	0,02	0,0192	-0,0226
	п	1062	1132	1089	1116	1172	
Фенол	q _{ср}	0,002	0,0022	0,0026	0,0013	0,001	-0,0003
	п	480	562	539	552	580	
Сажа	q _{ср}	0,0043	0,0021	0,002	0,0019	0,037	0,00652
	п	582	570	550	564	592	
	q _{ср}	0,08	0,029	0,018	0,0095	0,0042	-0,0171

Водень хлористий	п	820	847	814	834	876	
Аміак	q _{ср}	0,013	0,013	0,011	0,0055	0,0024	-0,0029
	п	582	570	550	564	592	
Свинець	q _{ср}	0,025x10 ⁻³	0,02x10 ⁻³	0,011x10 ⁻³	0,016x10 ⁻³	0,02 x 0 ⁻³	-0,0014x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Манган	q _{ср}	0,017x10 ⁻³	0,012x10 ⁻³	0,016x10 ⁻³	0,013x10 ⁻³	0,03x10 ⁻³	+0,0027x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Хром	q _{ср}	0,017x10 ⁻³	0,018x10 ⁻³	0,018x10 ⁻³	0,012x10 ⁻³	0,01x10 ⁻³	-0,002x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Залізо	q _{ср}	0,84x10 ⁻³	0,45x10 ⁻³	0,61x10 ⁻³	0,48x10 ⁻³	1,21x10 ⁻³	+0,077x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Кадмій	q _{ср}	0,0005x10 ⁻³	0,0003x10 ⁻³	0,0022x10 ⁻³	0,001x10 ⁻³	0,01x10 ⁻³	+0,00197x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Мідь	q _{ср}	0,012x10 ⁻³	0,024x10 ⁻³	0,023x10 ⁻³	0,023x10 ⁻³	0,08x10 ⁻³	+0,0135x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Нікель	q _{ср}	0,022x10 ⁻³	0,019x10 ⁻³	0,015x10 ⁻³	0,014x10 ⁻³	0,02x10 ⁻³	-0,0009x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Цинк	q _{ср}	0,067x10 ⁻³	0,09x10 ⁻³	0,06x10 ⁻³	0,049x10 ⁻³	0,1x 0 ⁻³	+0,0025x10 ⁻³
	п	12	12	12	12	12	
Бензапірен	q _{ср}	-	-	-	-	-	-
	п	_*	_*	_*	_*	_*	

Примітка:

* - у зв'язку з ліквідацією регіональної лабораторії атмосфери Донецького ЦГМ вміст бенз(а)пірену не визначався.

п - кількість спостережень,

q_{ср} – середня концентрація, мг/м³

За останні 5 років (2015-2019 роки) підвищились середньорічні концентрації пилу, діоксиду сірки, сажі та зменшився вміст оксиду вуглецю, діоксиду азоту, фенолу, водню хлористого та аміаку. По важким металам зберігається тенденція збільшення в атмосферному повітрі міста мангану, заліза, кадмію, міді та цинку та зменшення вмісту свинцю, хрому та нікелю.

Таблиця 11.2

Обсяги викидів в атмосферу забруднюючих речовин, т

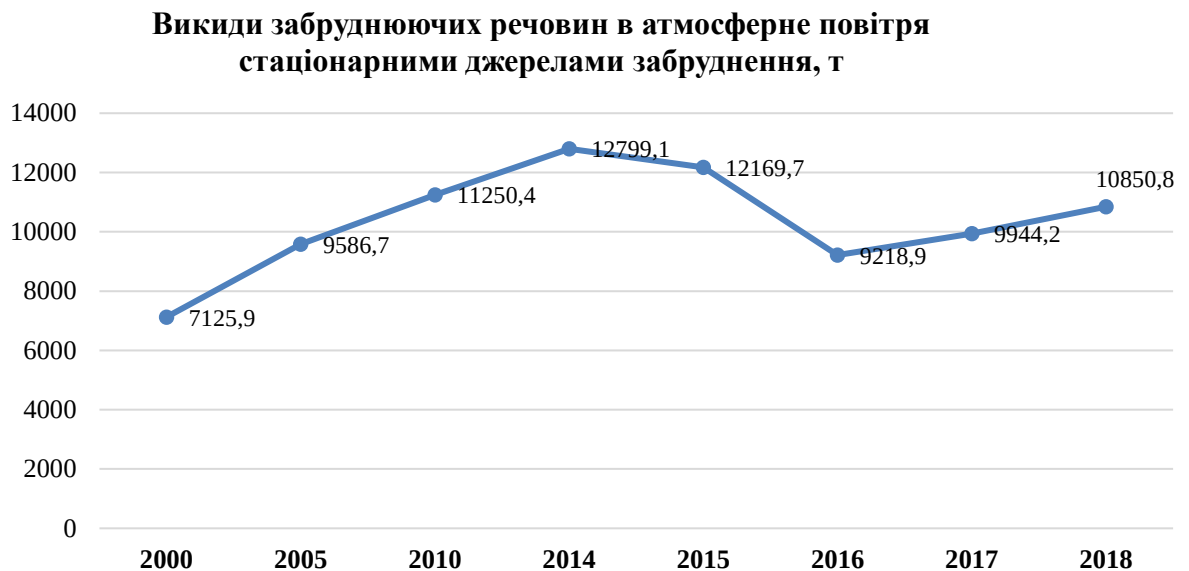
Рік	2000	2005	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Обсяг викидів, т	7125,9	9586,7	11250,4	12799,1	12169,7	9218,9	9944,2	10850,8

Таблиця 11.3

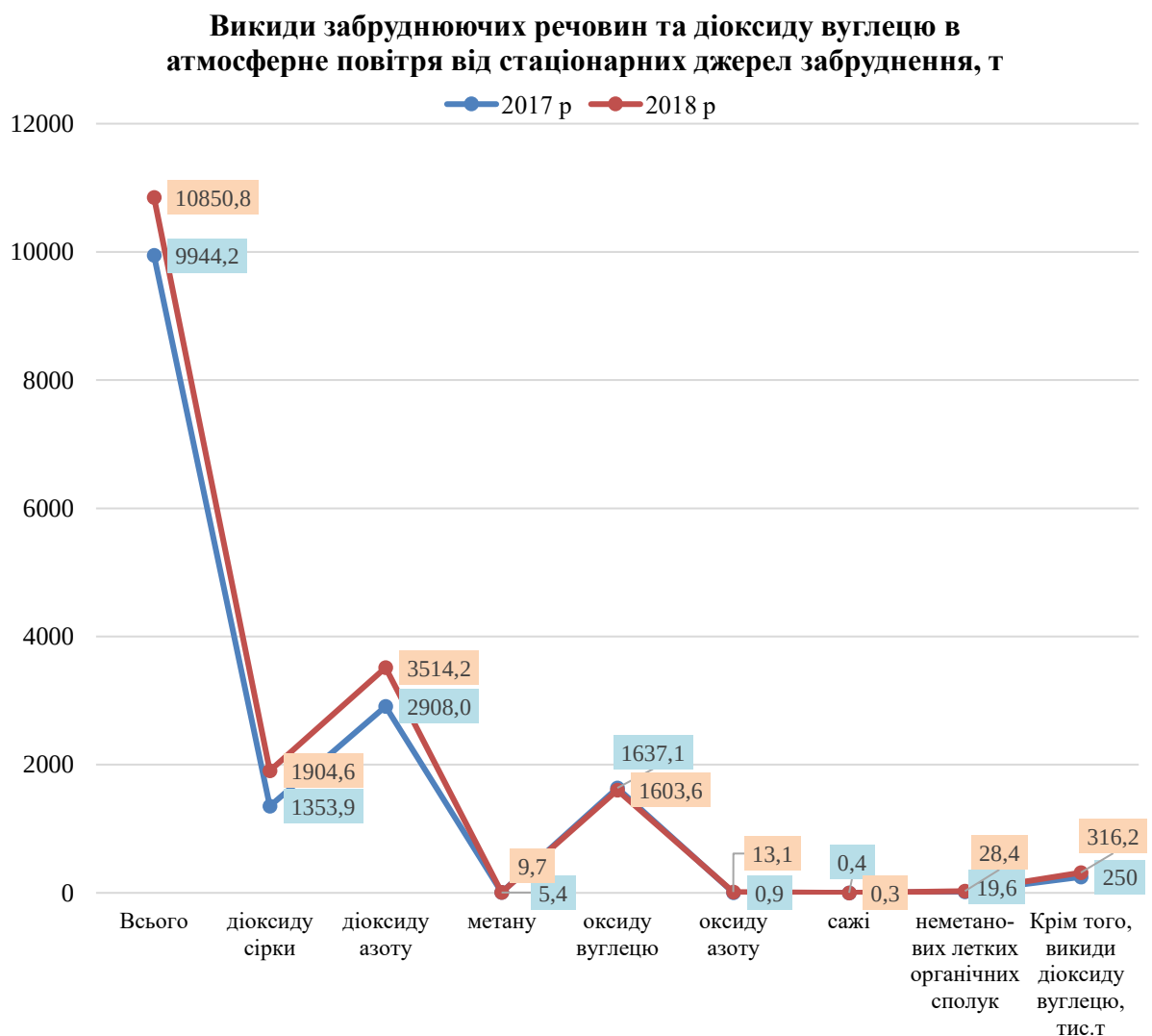
Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, т

№	Назва речовини	2017 рік	2018 рік
1	Всього забруднюючих речовин	9944,2	10850,8
2	діоксиду сірки	1353,9	1904,6
3	діоксиду азоту	2908,0	3514,2
4	метану	5,4	9,7
5	оксиду вуглецю	1637,1	1603,6
6	оксиду азоту	0,9	13,1
7	сажі	0,4	0,3
8	неметанових летких органічних сполук	19,6	28,4
9	Крім того, викиди діоксиду вуглецю, тис.т	250	316,2

Діаграма 11.1

Діаграма 11.2

Водні ресурси

Основною водною артерією м. Горішні Плавні є річка Дніпро як частина Кам'янського водосховища. Процеси евтрофікації цього водосховища погіршують якість води і створюють

загрозливу ситуацію в районі господарсько-питного водозабору міста на протоці Річище (затока річки Дніпро).

Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» (КП ВУВКГ) Горішньоплавнівської міської ради забезпечує питною водою більш як 52 тис. споживачів, що мешкають у 235 житлових будинках, Полтавський ГЗК і ряд інших промислових підприємств, об'єкти соціальної інфраструктури та бюджетні організації. Цілодобове забезпечення міста питною водою здійснюється за допомогою 13 підвищувальних насосних станцій. Протяжність водопровідних мереж становить 107,3 км, з них 15 км мереж знаходяться в аварійному стані.

За даними КП ВУВКГ споживання води за період 2014-2018 років скоротилося на 31%.

Таблиця 11.4

Об'єм споживання води, тис.м³/рік

№	Показник	2014	2015	2016	2017	2018
1	Об'єм споживання води	4909,3	4617,9	4012,6	3784,3	3385,4

КП ВУВКГ приймає на очисні споруди господарсько-побутові стоки від населення та інших споживачів (підприємств, бюджетних установ і підприємців малого та середнього бізнесу). Побутові стічні води з території міста поступають через систему 13-ти каналізаційних насосних станцій (КНС), розташованих на території міста, в головну каналізаційну насосну станцію КНС № 1, яка перекачує стоки в каналізаційно-очисні споруди. Протяжність каналізаційної мережі міста становить 81,27 км, з них напірні колектори – 10,52 км, загальна протяжність аварійних мереж становить 16 км. Об'єм рідких відходів вивезених з вигрібних ям в 2016-2018 роках становили по роках від 11,2 до 14,4 тис. м³/рік з тенденцією до зростання (таблиця 11.5 та діаграма 11.3).

Таблиця 11.5

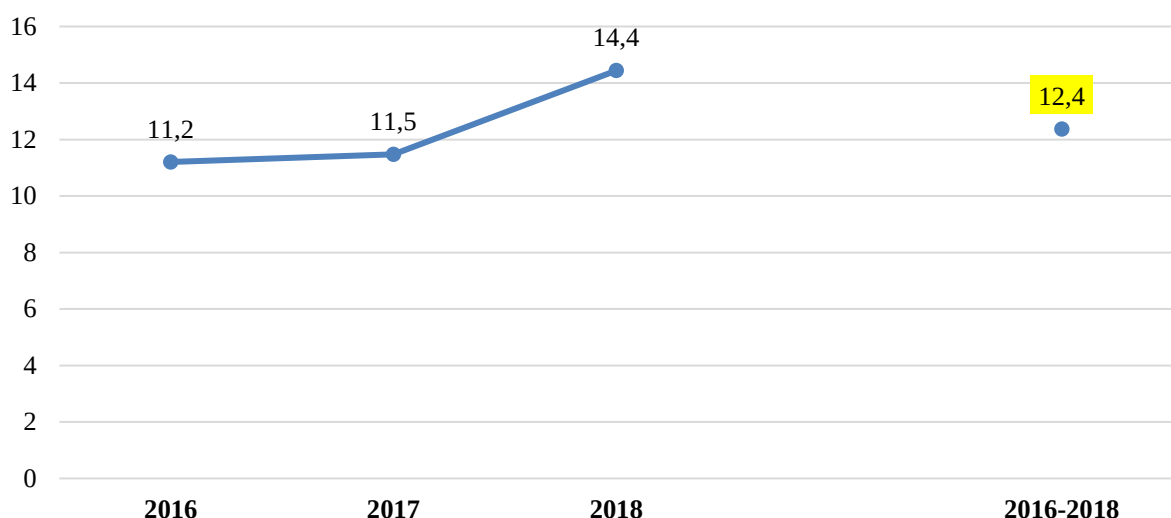
Об'єм рідких відходів вивезених з вигрібних ям по роках, м³/рік

№	Назва показника	2016	2017	2018	Середнє за 2016-2018 роки
1	Об'єм рідких відходів вивезених з вигрібних ям по роках, м ³ /рік	11203,5	11469,0	14437,9	12370,1

Господарсько-побутові стоки ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» безпосередньо скидаються у головну станцію каналізаційно-очисних споруд. Стоки проходять механічне, біологічне очищення і доочищення та скидаються у третій відсік хвостосховища ПАТ «Полтавський ГЗК». За даними КП ВУВКГ вивезенні рідких побутових відходів збільшується - за період 2016-2018 років на 29%.

Діаграма 11.3

Об'єм рідких відходів вивезених з вигрібних ям, тис. м³/рік

Хвостосховище ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» виконує функцію накопичувача відпрацьованої залізної руди та стічних вод (відстоювання пульпи, за допомогою якої подаються ці відходи до гідроспороди). Обсяг накопичених відходів у хвостосховищі становить понад 440 млн.т, а об'єм стічних вод – понад 12 млн.м³. Підприємство здійснює скидання стічних вод у річки Дніпро та Сухий Кобелячок. Щорічно комбінат веде роботи з наросування захисних дамб хвостосховища. Пошкодження огороджуючих дамб хвостосховища або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних як із забрудненням довкілля, так і з загрозою життю мешканців міста.

Поводження з відходами

Тверді побутові відходи

В Горішньоплавнівській ОТГ знаходиться один полігон твердих побутових відходів (вул. Будівельників, 59), площею майже 12 га. Обсяги збирання та складування відходів на полігоні у рік становлять приблизно 25 тис. т. Станом на 01.01.2020 р. накопичено 594 тис. т.

У 2017 році виконано проект «Реконструкція існуючого звалища твердих побутових відходів з облаштуванням сортувальної лінії по вул. Будівельників, 59 міста Комсомольська Полтавської області» (ТОВ «Технобудсервіс 2006»). В проекті враховано всі вимоги законодавства щодо проектування, будівництва та експлуатації полігонів побутових відходів, в тому числі передбачено встановлення сортувальної лінії, з відбором вторинної сировини та речовин для виготовлення твердого палива. В грудні 2019 року на конкурсній основі визначено інвестора з реалізації вищезазначеного проекту.

Утворення твердих побутових відходів на території Горішньоплавнівської ОТГ за роками представлено в таблиці 11.6 та на діаграмі 11.4.

Таблиця 11.6

Утворення та накопичення відходів в Горішньоплавнівській ОТГ

№	Показник	Од. вим	2015	2016	2017	2018	2019	2015-2019
1	ТПВ	м ³	119260	116650	124623	123054	133258	123369
2		тони	23852	23331	24925	24610	26652	24674
3	Великогабаритні відходи	м ³	8428	8235	8838	9230	9087	8763,6
4		тони	1685	1646	1767	1848	1817	1752,6
5	Рідкі побутові відходи	м ³	4899	5074	5407	4725	4932	5007,4
6	Захоронення	м ³	127688	124885	133461	132284	142345	132132,6
7		тони	25537	24977	26692	26458	26652	26063,2

Діаграма 11.4

Промислові відходи

Масштабність ресурсовикористання і гірничодобувної спеціалізації економіки міста сприяють значному утворенню і накопиченню відходів виробництва. Хоча певна частина відходів у процесі виробництва переробляється і використовується в якості вторинних ресурсів, переважна їх кількість накопичується у відвалах та хвостосховищах.

Основними забруднювачами довкілля є підприємства ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» (0,5% – від усіх розміщених відходів в області I-IV класу небезпеки). Станом на 01.01.2016 р. на Полтавському гірничо-збагачувальному комбінаті накопичено 2,206 млрд. т нетоксичних відходів розроблення кар'єру залізної руди та шламів і хвостів збагачення залізних руд. ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» експлуатує шламосховище та полігон промислових відходів в районі залізничної станції «Західна». Обсяг накопичених порід у відвалах становить 1754,683 млн. т, у шламосховищі – 451,994 млн. т.

Пошкодження захисних дамб шламонакопичувача або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних із забрудненням довкілля.

На території населених пунктів Горішньоплавнівської ОТГ утворювачами промислових відходів III -IV класу небезпеки є промислові підприємства:

- утворювачами промислових відходів III класу небезпеки є 24 підприємства;
- утворювачами промислових відходів IV класу небезпеки є 30 підприємств.

Всього утворюється промислових відходів:

- III класу 22,8 тис. тон;
- IV класу небезпеки 14,9 млн. тон.

Виробники промислових відходів III-IV класів небезпеки

Виробниками промислових відходів III класу небезпеки є 24 підприємства які в сумі виробляють 22802,7 т відходів. Основними виробниками є ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» – 21611,3 тони або 94,8 % та ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат» – 1114,4 тони або 4,89 %. Інші виробники утворюють кожен менше 0,01% від загальної кількості відходів (таблиця 11.7).

Таблиця 11.7

Виробники промислових відходів III-IV класів небезпеки

№	Утворювачі	Утворилося відходів, т	Частка, %
1	ПАТ "Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат"	21611,3	94,8
2	ТОВ "Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат"	1114,4	4,89
3	Редутський кар'єр ПАТ "Укрзалізниця"	25,5	0,11
4	ДУ "Полтавський виправний центр (№136)"	16,0	0,07
5	ВП "Полтавських магістральних електромереж"	8,95	0,04
6	КВП "Теплоенерго"	7,14	0,03
7	ДП "Ферротранс"	5,64	0,02
8	ТОВ "ФЕРРОСТРОЙ"	4,33	0,02
9	ТОВ Фірма "Дизель"	2,30	0,01
10	НВП "ФЕРОЛІТ"	1,68	менше 0,01
11	КФ ПАТ "Полтаваобленерго"	1,63	
12	КП "ВУВКГ"	0,94	
13	ЗТП "МАГ"	0,92	
14	ТОВ "Кашкан логістик"	0,60	
15	ПАТ "ПзП "Інтервибухпром "	0,48	
16	ПРАТ "Рижівський гранітний кар'єр"	0,34	
17	КП "СпецЕко"	0,24	
18	ТОВ ВКО "Кисень"	0,10	
19	ТОВ "Славутич-руда-Україна"	0,07	

20	ПП "ВКП "Енергосталь"	0,06
21	КП "КРЕДО"	0,05
22	ТОВ "Комсомольський Укрсплав"	0,01
23	ПП "ОКТАН"	0,008
24	КП "Міськсвітло"	0,001
	Всього	22802,7

Виробниками промислових відходів IV класу небезпеки є 30 підприємства які в сумі виробляють 14,9 млн. тон відходів. Основними виробниками є ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат» - 14944,9 тис.тон або 99,8% та ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» –18,2 тис. тон або 0,12 %. Інші виробники утворюють кожен менше 0,05% від загальної кількості відходів (таблиця 11.8).

Таблиця 11.8

Виробники промислових відходів IV класу небезпеки

№	Назва	Утворилося відходів, т	Частка, %
1	ТОВ "Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат"	14944952,1	99,8
2	ПАТ "Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат"	18169,2	0,12
3	НВП "ФЕРОЛІТ"	7651,9	0,05
4	КП "ВУВКГ"	1261,1	менше 0,05
5	ЗТП "МАГ"	698,1	
6	ТОВ ВТФ "Укрторгтранс лтд"	394,6	
7	ТОВ "ФЕРРОСТРОЙ"	217,3	
8	КВП "Теплоенерго"	174,3	
9	ТОВ ВКО "Кисень"	108,7	
10	ТОВ Компанія"ТІКО лтд Ко"	96,3	
11	ДП "Ферротранс"	89,0	
12	ПАТ "ПзП " Інтервибухпром "	77,4	
13	ТОВ "Славутич-руда-Україна"	72,1	
14	ПП "ВКП "Енергосталь"	60,6	
15	ТОВ "Кашкан логістик"	43,6	
16	КФ ПАТ "Полтаваобленерго"	33,5	
17	КП "Міськсвітло"	30,8	
18	ТОВ "КОСТА"	26,5	
19	ТОВ "Телерадіокомпанія "ГОК"	26,0	
20	КП "СпецЕко"	25,5	
21	ТОВ "Комсомольський Укрсплав"	22,3	
22	ПП "ОКТАН"	17,8	
23	ТОВ Фірма "Леомі-оригінал"	14,4	
24	ПРАТ "Риївський гранітний кар'єр"	12,4	
25	ТОВ Фірма "Дизель"	12,0	
26	Редутський карер ПАТ "Укрзалізниця"	4,2	
27	ПП "ДІНА"	3,6	
28	ВП "Полтавських магістральних електромереж"	1,1	
29	КП "КРЕДО"	0,3	
30	ВКФ "Легпромсервіс"	0,03	
	Всього	14974296,6	

Природно-заповідний фонд та біорізноманіття

Зелена зона міста представлена об'єктами загального користування (парки, сквери, лісопарки), обмеженого користування (насадження на територіях об'єктів громадського та іншого призначення), спеціального призначення (насадження вздовж вулиць та санітарно-захисні насадження).

Загальна площа зелених насаджень Горішньоплавнівської ОТГ становить 2462 га (462 м² на одного жителя), в тому числі площа зелених насаджень загального користування 217,7 га (40,9 м² зелених насаджень на одного жителя).

Територія включає 2 парки, 9 скверів, які перебувають у власності територіальної громади міста, вулиці, на яких наявні зелені зони, квітники, декоративні дерева та інші об'єкти зеленого господарства. Площа існуючих парків становить 36,7 га, скверів – 9,3 га, набережних – 8,6 га, лісопарків – 159,9 га, інших об'єктів благоустрою – 2,8 га.

В межах земель Горішньоплавнівської міської ради знаходяться два ландшафтні заказники місцевого значення «Лісові озера» (714,7 га) та «Заплава Псла» (885 га).

У зв'язку з тим, що переважна більшість території Горішньоплавнівської ОТГ знаходиться на піщаних ґрунтах, які бідні на поживні речовини, актуальною є проблема збереження родючості земель. Для покращення родючості ґрунтів та більш ефективного росту зелених насаджень потрібно завозити чорнозем, який у своєму складі має найбільшу кількість гумусу та містить велику кількість інших корисних речовин, необхідних рослинам. Важливу роль в догляді за зеленими насадженнями відіграє полив дерев, кущів, квітників і газонів.

12 Характеристика стану здоров'я населення

Демографічні показники характеризуються постійним зменшенням. Чисельність населення за 2018 рік скоротилась на 407 осіб. В 2017 році чисельність наявного населення складала 54078 особу, в 2018 – 53671 осіб, в 2019 році – 53198 осіб. В 2019 році за рахунок приєднання до міста Горішні Плавні населених пунктів Салівської та Келебердянської сільських рад населення Горішньоплавнівської ОТГ збільшилося на 1581 особи й склало 54779 осіб. Показники народжуваності також мають тенденцію до зниження: 2017 – 345 осіб, 2018 – 336, 2019 – 275. Показники захворюваності на 1 тис. населення в 2019 році показують тенденцію до зниження: в 2017 році 688,3 захворюваностей на 1 тис. населення, в 2018 – 651,5 та в 2019 році 604,9 (таблиця 12.1 та діаграма 12.1).

Таблиця 12.1

Показники захворюваності населення Горішньоплавнівської ОТГ

№	Показники	2017	2018	2019
1	Захворюваність на 1 тис. населення, у тому числі:	688,3	651,5	604,9
2	хвороби системи кровообігу	44,4	42	41,1
3	травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	63,8	61,4	60,4
4	злоякісні новоутворення	2,6	2,7	2,6
5	активний туберкульоз	0,7	0,7	0,4
6	хвороби органів дихання	360,9	311,9	294,8
7	хвороби органів травлення	17,2	14,3	15,6

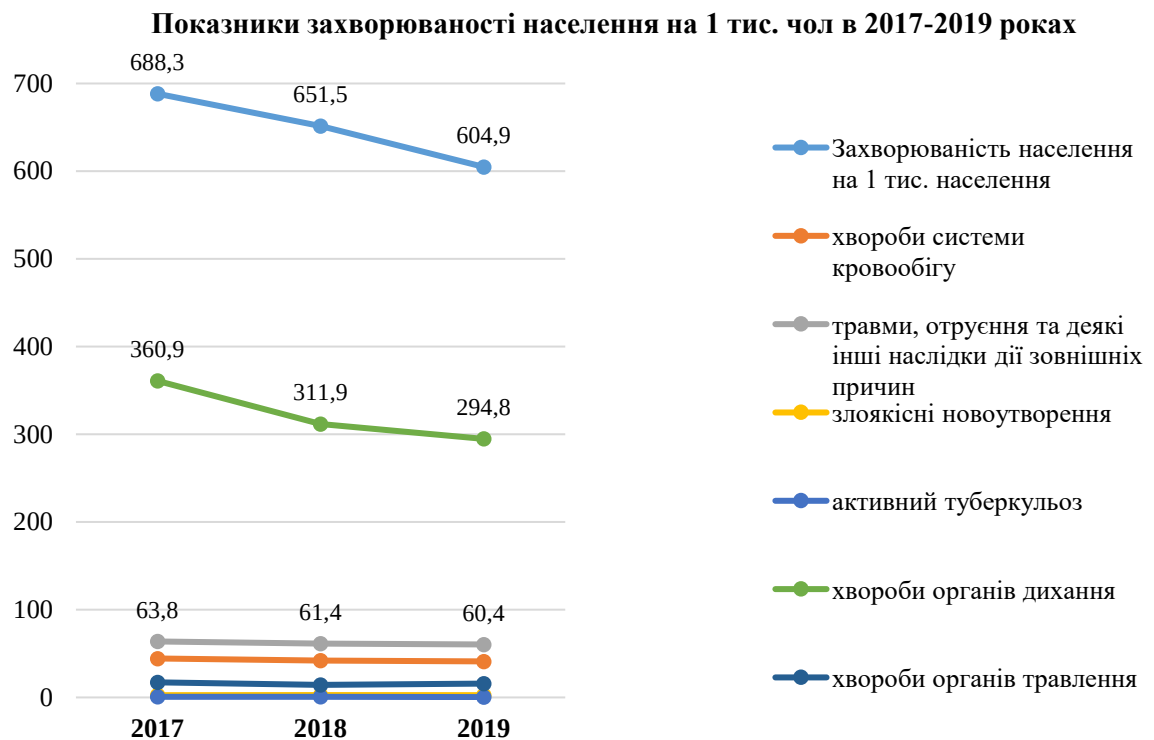
Показники смертності навпаки зростають: 2017 – 649 осіб, 2018 – 756, 2019 - 733. На протязі останніх трьох років природний приріст населення становить: 2017 (- 304); 2018 (- 420); 2019 (- 473) – таблиця 12.2 та діаграма 12.2.

Таблиця 12.2

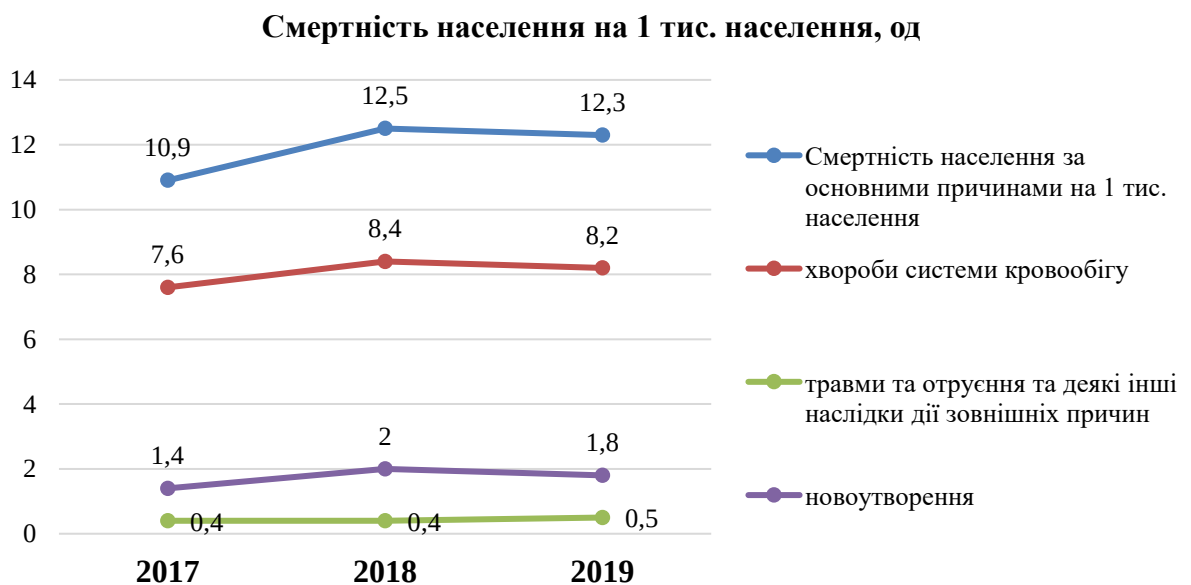
Показники смертності населення Горішньоплавнівської ОТГ

№	Показники	2017	2018	2019
1	Смертність населення за основними причинами на 1 тис. населення, у тому числі:	10,9	12,5	12,3
2	хвороби системи кровообігу	7,6	8,4	8,2
3	травми та отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	0,4	0,4	0,5
4	новоутворення	1,4	2	1,8
5	Материнська смертність на 1 тис. живонароджених	0	0	0
6	Смертність дітей до 1 року на 1 тис. народжених	0	0	0

Діаграма 12.1

Діаграма 12.2

Аналізуючи показники загальної захворюваності по Горішньоплавнівській ОТГ за 2017-2019 роки спостерігаємо тенденцію до зниження в 2019 році та незначну тенденцію до зниження по смертності.

13 Ключові екологічні проблеми території

Сучасний стан навколишнього природного середовища територіальної громади охарактеризований на підставі аналізу стану компонентів довкілля – атмосферного повітря, водних ресурсів, поводження з відходами та зелених насаджень, здоров'я населення.

Оцінка тенденцій передбачала порівняння основних екологічних параметрів за останні роки. Значним антропогенним чинником залишається велика кількість накопичених побутових відходів. Найбільш вразливими компонентами довкілля, які зазнають негативного впливу побутових відходів, є поверхневі та ґрунтові води, ґрунти, забруднення яких виникає

у разі просочення шкідливих компонентів відходів, а також здоров'я населення.

При гіпотетичному «нульовому» сценарії коли не складається або не затверджується схема санітарного очищення населених пунктів ОТГ, подальший санітарний стан населених пунктів територіальної громади є очевидно проблематичним і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, виникненню стихійних звалищ, забруднення водного басейну, погіршення міського ландшафту в цілому.

Впровадження Схеми санітарного очищення та реалізація її заходів, які передбачають подальше впровадження системи роздільного збору побутових відходів, збільшення обсягів їх переробки та утилізації, а також впровадження технології очищення та знезараження зливових і дренажних вод, прибирання території населених місць у літній та зимовий періоди буде мати позитивний вплив на стан довкілля з одночасним зменшенням впливу існуючих незмінних факторів: надходження забруднюючих речовин у атмосферне повітря, природні водойми та ґрунти які здійснюється переважно від місць видалення відходів. Реалізація Схеми санітарного очищення буде мати позитивний вплив на рівень утилізації відходів, тобто сприяти його збільшенню, що є важливим індикатором розвитку міста. Оскільки заходи Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської ОТГ в основному спрямовані на створення комплексної системи управління відходами різних видів, і мають обмежити їх негативний вплив на довкілля і здоров'я населення, від впровадження схеми можна очікувати позитивні результати.

Екологічні проблеми Горішньоплавнівської ОТГ

Схема санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської ОТГ спрямована на створення відповідної інфраструктури та визначає завдання, які покликані створити комплексну систему поводження з відходами відповідно до державних будівельних і санітарних норм, тому результатом її впровадження можна очікувати покращення стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення, що призведе до створення більш сприятливих умов для життєдіяльності людини, у т.ч. на територіях з природоохоронним статусом. В рамках CEO були визначені основні екологічні проблеми Горішньоплавнівської ОТГ та виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації, результати наведені в таблицях 13.1.

Таблиця 13.1

Екологічні проблеми Горішньоплавнівської ОТГ

№ (рейтинг)	Проблема
1	Незадовільний стан звалища ТПВ
2	Відсутність підприємств з переробки ТПВ
3	Незадовільний стан каналізаційних мереж і споруд зливової каналізації
4	Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств і підприємств ЖКГ
5	Проблеми щодо поводження з відходами I-III класів небезпеки
6	Забруднення атмосферного повітря викидами промислових підприємств і автотранспорту
7	Недостатня ефективність роботи очисних споруд
8	Проблема розміщення та утилізації відходів гірничодобувної та інших галузей промисловості
9	Недосконалість системи екологічного моніторингу
10	Слабкі важелі впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження в місті
11	Низький рівень впровадження енергоефективних технологій
12	Низький рівень екологічної культури у представників бізнесу та населення

а) Високий рівень забруднення повітряного басейну міста

Основними проблемами забруднення атмосферного повітря м. Горішні Плавні продовжують залишатися:

- застарілі технології та устаткування, на базі яких функціонують підприємства і які вже не в змозі забезпечити дотримання встановлених законодавством нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- великі обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел, які сприяють значній загазованості житлових районів;
- постійно збільшуються обсяги викидів від автотранспорту, доля яких у загальному об'ємі викидів становить 30-40%.

Основними проблемами забруднення атмосферного повітря пересувними джерелами є:

- використання палива, яке не відповідає сучасним екологічним нормам;
- навантаженість вулиць міста транспортом;
- відсутність нейтралізаторів в основній масі автомобілів.

Основні причини понаднормативного забруднення атмосферного повітря міста:

- підприємства практично всіх галузей індустрії здійснюють викиди шкідливих хімічних сполук в атмосферне повітря. Все це створює різне по спектру, але інтенсивне навантаження на різні райони міста, погіршуючи екологічну обстановку. Близько 150 хімічних сполук викидаються в атмосферу міста, багато з них є речовинами 1-2 класів небезпеки (двоокис марганцю, бенз(а)пірен, з'єднання свинцю, хрому та ін.);
- в силу особливостей розташування території міста, в долині р. Дніпро, для якої є характерними несприятливі умови розсіювання шкідливих викидів (температурні інверсії, штילі тощо), що призводить до накопичування викидів підприємств у житлових районах

Водночас система регулювання викидів шкідливих речовин у період несприятливих метеоумов працює неефективно.

б) Великі обсяги утворення і накопичення промислових відходів

Значному утворенню і накопиченню відходів виробництва сприяють:

- масштабність ресурсовикористання;
- вузька гірничодобувної спеціалізації економіки міста.

Хоча певна частина відходів у процесі виробництва переробляється і використовується в якості вторинних ресурсів, переважна їх кількість накопичується у відвалах та хвостосховищах.

Пошкодження захисних дамб шламонакопичувача або його переповнення може призвести до тяжких наслідків, пов'язаних із забрудненням довкілля.

в) Великі обсяги накопичення твердих побутових відходів, відсутність переробки твердих побутових відходів

Відсутність переробки твердих побутових відходів зумовлює захоронення вторинної сировини яка може бути вилучено при умові будівництва сміттесортувальної лінії/сміттепереробного підприємства.

г) Забруднення водних об'єктів рідкими побутовими відходами

Відсутність облаштованих водонепроникних вигрібних ям в домогосподарствах супроводжується проникненням рідких відходів у ґрунтові води та їх забруднення.

д) Недостатній рівень екологічної культури у представників бізнесу та населення

Недостатній рівень екологічної культури у представників бізнесу та населення зумовлює потрапляння у відходи вторинної сировини яка може бути вилучена при налагодженні системи приймання вторинної сировини на пунктах заготівлі вторинної сировини наявних в м. Горішні Плавні та вилученні небезпечних відходів у складі побутових відходів (використані батарейки, джерела живлення, люмінесцентні лампи тощо).

е) Високий рівень забруднення малих річок міста

Основними факторами, що погіршують стан малих річок, є:

- змив забруднюючих речовин з урбанізованих територій безпосередньо у малі річки;
- порушення режиму господарської діяльності у межах прибережних захисних смуг і водоохоронних зон.

є) Забруднення поверхневого стоку з міських територій

Поверхневий стік міських територій містить у своєму складі як зважені, так і розчинені мінеральні та органічні домішки, концентрація яких визначається багатьма факторами й залежить, в основному, від благоустрою території, щільності населення та інтенсивності руху транспорту. У поверхневому стоці у значних концентраціях присутні нафтопродукти, часто відзначається наявність специфічних домішок (солей важких металів, фенолів і інших токсичних речовин). Відведення неочищеного стоку призводить до замулення водойм, забруднення їх нафтопродуктами та іншими домішками, погіршення санітарного режиму за рахунок розпаду органічної частини донних відкладів. Якщо не розв'язати проблему збору та очищення поверхневого стоку, то не можна буде помітно поліпшити стан річок.

Очищений прісний поверхневий стік можна використовувати як джерело технічного водопостачання, у т.ч. в оборотних системах «брудних циклів», для мийки автотранспорту, поливання територій та інших потреб.

14 SWOT-аналіз екологічної ситуації в на території Горішньоплавнівської ОТГ

В рамках CEO був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації в населених пунктів Горішньоплавнівської міської об'єднаної територіальної громади, результати якого наведені в таблиці 14.1.

Таблиця 14.1

SWOT-аналіз екологічної ситуації в Горішньоплавнівській ОТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
Промисловий і фінансовий центр, значна концентрація фінансових ресурсів	Великі промислові підприємства на території громади - наявність екологічно небезпечних об'єктів
Наявність водних ресурсів (р. Дніпро, р. Псел, озера в ландшафтному заказнику «Лісові озера», Паркове озеро)	Наявність штучних техногенних відкладів
Наявність природних ресурсів: Кременчуцький залізрудний район, який посідає друге місце в Україні за запасами залізрудної сировини (розвідано 10 родовищ залізної руди).	Порушення гідрологічного режиму ґрунтових і підземних вод, їх мінералізація понад допустимого вмісту
Розвинута транспортна інфраструктура (автотранспорт, залізничний вокзал)	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюють 18 промислових підприємств.
Достатньо високий рівень благоустрою міста - розвинута інфраструктура енерго-, газо-, водо-, теплопостачання	Значні обсяги стоків мають промислове походження, що негативно впливає на можливості очисних споруд
Великі запаси гранітів, мігматитів, гнейсів, кварцитів, мармурів, кристалічних сланців, прояви руд кольорових металів, напівкоштовного каміння, діабазі, пісків, суглинків, мінеральних фарб, глин, мінеральних вод.	Існуюче звалище ТПВ не відповідає санітарно-технічним вимогам, немає захисту від забруднення підземних вод

Високий професійний та освітній рівень жителів міста.	Незадовільний стан каналізаційної системи та обладнання через високий фізичний знос
Здійснюється активна екологічна просвіта (міські екологічні акції, суботники).	Високий рівень зносу очисних споруд -
Організовано збір батарейок в установах та комунальних підприємствах	Відсутність очисних споруд на зливовій каналізації
Суспільне усвідомлення невідкладності вирішення проблеми поводження з побутовими відходами	Незадовільний стан контейнерних майданчиків
Високий рівень активності екологічної громадськості та стурбованості городян щодо стану довкілля в місті	Відсутність системи вилучення цінних і небезпечних матеріалів з ТПВ
Можливості	Загрози
Використання програмно-цільового методу вирішення проблем у сфері поводження з побутовими відходами	Нестабільність політичної та економічної ситуації в країні
Поступове скорочення обсягів відходів, що розміщуються на полігонах	Техногенні катастрофи
Можливість отримання кредитів від міжнародних фінансових установ	Зростання кількості аварійних ситуацій через зношеність комунальної інфраструктури
Впровадження високотехнологічних та енергоефективних технологій	Зростання рівня забруднення водних об'єктів внаслідок неефективної системи очищення стічних вод
Подальший розвиток екологічного управління	Зростання рівня захворюваності внаслідок забруднення довкілля

15 Аналіз відповідності цілей схеми санітарного очищення міським екологічним цілям

Міські екологічні цілі визначені у «Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року».

Мета Стратегії розвитку міста Горішні Плавні полягає у вирішенні спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Для досягнення мети заплановано в сфері санітарного очищення наступні заходи (таблиця 15.1):

- проведення санації існуючого полігону ТПВ, влаштування сортувальної лінії, зони складування відходів з відповідною інфраструктурою;
- екологічно безпечне збирання та транспортування ТПВ на території міста;
- підвищення якості очищення стічних вод від механічних домішок.

В «Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року» передбачено напрям розвитку «В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто» в якому окреслено стратегічну ціль - «В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста» та визначено оперативні цілі:

- «В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ»
- «В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста»:

Таблиця 15.1

Оперативні цілі стратегії розвитку міста

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	1. Реконструкція існуючого звалища ТПВ з облаштуванням сортувальної лінії 2. Впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, їх переробкою 3. Технічне переоснащення та оновлення парку спецтехніки та контейнерного господарства 4. Проведення реконструкції контейнерних майданчиків
В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста	1. Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від будинку № 89 проспекту Героїв Дніпра до групи будинків 15 мікрорайону м. Горішні Плавні 2. Влаштування цеху механічного зневоднення осадів стічних вод 3. Автоматизація процесу очищення стічних вод від механічних домішок

Таблиця 15.2

Узгодженість із стратегічними напрямками розвитку міста

Екологічні цілі	Стратегічні напрями розвитку міста Горішні Плавні			
	Стратегічна ціль В. Комфортне, енергоефективне та екобезпечне місто	Стратегічна ціль В.3. Покращення стану довкілля та безпеки міста	Оперативна ціль В.3.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ	Оперативна ціль В.3.2. Реконструкція окремих об'єктів очисних споруд міста
1. Підвищення	+2	+1	+1	+1
2. Поліпшення стану водного	+2	+2	+1	+2
3. Поводження з відходами	+1	+1	+1	+1
4. Збереження біорізноманіття	+1	+1	+1	+1
5. Формування екологічної	+1	+1	+1	+1

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

+2 - цілі схеми санітарного очищення добре узгоджені з міськими екологічними цілями;

+1 - цілі схеми санітарного очищення та міські екологічні цілі принципово узгоджуються, проте не узгоджені в Схемі. Необхідно тісніше пов'язати цілі на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;

0 - цілі схеми санітарного очищення та міські екологічні цілі нейтральні по відношенню одні до одних;

-1 цілі схеми санітарного очищення та міські екологічні цілі не узгоджуються, але можуть бути узгоджені, в рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей схеми та міських екологічних цілей;

-2- цілі схеми санітарного очищення та регіональні екологічні цілі принципово суперечать одні одним, необхідні термінові заходи, сформовані на уточнення цієї цілі схеми санітарного очищення.

Таблиця 15.3

Аналіз відповідності цілей

№	Чи може реалізація схеми санітарного очищення спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	+
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	+
3	Погіршення якості атмосферного повітря			●	+
4	Появу джерел неприємних запахів			●	+
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			●	+
8	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			●	
9	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	
10	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			●	+

Оцінка впливу схеми санітарного очищення на довкілля

Значним антропогенним чинником в Горішньоплавнівській ОТГ залишається велика кількість накопичених побутових відходів. Найбільш вразливими компонентами довкілля, які зазнають негативного впливу побутових відходів є атмосферне повітря в яке надходять неорганізовані викиди від місць видалення відходів, поверхневі та ґрунтові води, ґрунти, забруднення яких виникає у разі просочення шкідливих компонентів відходів, а також здоров'я населення.

При гіпотетичному «нульовому» сценарії коли не складеться або не затверджується схема санітарного очищення ОТГ, подальший екологічний стан населених пунктів є очевидно проблематичним і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, виникненню стихійних звалищ, забруднення водного басейну, погіршення міського ландшафту в цілому.

Впровадження схеми санітарного очищення та реалізація її заходів, які передбачають подальше впровадження системи сортування (роздільного збору) побутових відходів, збільшення обсягів їх переробки та утилізації, а також впровадження технології очищення та знезараження зливових і дренажних вод, прибирання території населених місць у літній та зимовий періоди буде мати позитивний вплив на стан довкілля з одночасним зменшенням впливу існуючих незмінних факторів: надходження забруднюючих речовин у атмосферне повітря, природні водойми та ґрунти які здійснюється переважно від місць видалення відходів.

Реалізація схеми санітарного очищення буде мати позитивний вплив на рівень утилізації відходів, тобто сприяти його збільшенню, що є важливим індикатором регіонального розвитку.

СЕО здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Схеми на складові довкілля відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці 15.4.

Таблиця 15.4

Оцінка ймовірного впливу схеми санітарного очищення на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Схеми спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	+
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	+
Погіршення якості атмосферного повітря			●	+
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або будь які зміни клімату			●	
Водні ресурси				
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
Погіршення якості поверхневих вод			●	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			●	
Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	+
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			●	
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту			●	
Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			●	
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			●	
Збільшення обсягів переробки побутових відходів з вилученням небезпечних та ресурсоцінних компонентів та їх утилізації			●	+
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			●	+
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів III-IV класу небезпеки			●	
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			●	+
Збільшення обсягів переробки побутових відходів з вилученням небезпечних та ресурсоцінних компонентів та їх утилізації			●	+

Спорудження небезпечних об'єктів поведження з відходами			•	+
Земельні ресурси				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			•	
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			•	
Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			•	
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			•	
Біорізноманіття				
Негативний вплив на ландшафт міста			•	
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			•	
Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			•	
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			•	
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			•	
Населення та інфраструктура				
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			•	
Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			•	
Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні			•	
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			•	+
Екологічне управління та моніторинг				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			•	+
Погіршення екологічного моніторингу			•	+
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			•	
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			•	+
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			•	+
Суттєве порушення якості природного середовища			•	+

На основі експертних оцінок, представлених в **таблиці 15.4**, можна зробити наступні висновки щодо ймовірного впливу Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади на довкілля:

1) Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації Схеми не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.

2) Вплив на водні ресурси. Схема санітарного очищення не передбачає збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. А навпаки вдосконалення систем зливової каналізації, санація існуючого звалища ТПВ з улаштуванням профільтраційного екрану,

реконструкція контейнерних майданчиків, перехід на централізовану каналізаційну систему, замість вигрібних ям призведе до покращення якості поверхневих та підземних вод.

3) Відходи. Горішньоплавнівська ОТГ характеризується високим рівнем утворення і накопичення великих обсягів промислових і побутових відходів. Впровадження Схеми санітарного очищення та створення комплексної системи поводження з ТПВ сприятиме зменшенню обсягів утворення твердих побутових відходів.

4) Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації Схеми санітарного очищення не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

5) Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В Схемі санітарного очищення не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття.

6) Вплив на культурну спадщину. Реалізація не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

7) Вплив на населення та інфраструктуру. Схема санітарного очищення не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення області. Більше того, вирішення таких питань, як реконструкції існуючого звалища, контейнерних майданчиків, впровадження роздільного збору сміття, зменшення чисельності безпритульних тварин має сприяти покращенню здоров'я містян.

8) Екологічне управління, моніторинг та інше. Схема санітарного очищення не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість передбачає покращення поводження з відходами та підвищення енергоефективності управління міським господарством.

9) Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Схеми санітарного очищення може призвести до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, реалізація Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох цілей Схеми може призвести до покращення екологічної ситуації на території Горішньоплавнівської ОТГ.

16 Зобов'язання у сфері охорони довкілля

Угода про асоціацію з Європейським Союзом передбачає суттєві зміни екологічної політики України, зокрема у сфері управління відходами. Держава Україна зобов'язалася інтегрувати у вітчизняне законодавство різні норми, закладені у Директивах:

- про відходи;
- про захоронення відходів.

Основні стандарти управління відходами, що містяться в Директивах Європейського Союзу і які Україна зобов'язалася впровадити у національному законодавстві, спрямовані на захист навколишнього середовища від негативних наслідків антропогенної діяльності.

Рамкова Директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. "Про відходи та скасування деяких директив".

Це головний документ у цій сфері, який Україна зобов'язана виконати. Вона вважається рамковою, оскільки встановлює межі та шаблони для законодавства. Один із найважливіших прописаних у ній принципів – це принцип створення "ієрархії пріоритетів поводження з відходами".

Директива Ради № 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 р. "Про захоронення відходів".

Відповідно до ієрархії пріоритетів поводження з відходами, захоронення відходів на сміттєзвалищах є найменш бажаним заходом. Тому його слід обмежувати до мінімуму. Але в тому випадку, якщо від цього нікуди не дітися й відходи потрібно захоронити на

сміттєзвалищі, потрібно дотримуватись норм, які містяться у цьому документі. Загальна мета згаданої Директиви - запобігання чи зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу на довкілля, зокрема на поверхневі та ґрунтові води, повітря, а також здоров'я людей від захоронення відходів, шляхом запровадження жорстких технічних вимог до відходів та полігонів.

«Схема санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» визначає головні напрями у сфері поводження з відходами в населених пунктах з урахуванням європейських підходів з питань управління відходами, що базуються на положеннях даних Директив.

Схема санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської ОТГ визначає головні напрями у сфері поводження з відходами з урахуванням європейських підходів з питань управління відходами, що базуються на положеннях даних Директив.

17 Опис наслідків для довкілля

В більшій мірі оцінка зосереджується на потенційних екологічних наслідках пов'язаних із запропонованим будівництвом сміттєсортувальної лінії на території полігону ТПВ. В процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації рішень схеми санітарного очищення як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та комплекси. Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків. На основі оцінки окремих заходів проекту було проведено аналіз потенційних кумулятивних впливів, розглянуті заходи для пом'якшення та запобігання виявлених потенційних негативних наслідків реалізації проектних рішень на міське середовище, природні комплекси, санітарно-гігієнічні умови проживання населення. Огляд потенційних негативних впливів та заходів з їх пом'якшення представлений у **таблиці 17.1**.

Проектні рішення схеми санітарного очищення передбачають розміщення сміттєсортувальної лінії на території полігону ТПВ (відповідно до розробленого проекту «Реконструкція існуючого звалища твердих побутових відходів на територію полігону по вул. Будівельників, 50 м. Комсомольська Полтавської області». Реалізація вищезазначеного рішення зумовлює вірогідне збільшення стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Атмосферне повітря.

Пом'якшення та запобігання потенційних негативних впливів на довкілля передбачається здійснювати шляхом виконання планувальних та інженерно-конструктивних заходів.

Водний басейн.

Розвиток системи дощової каналізації забезпечить відведення поверхневого стоку з території існуючої житлово-громадської забудови та ділянок намічених до містобудівного освоєння. Будівництво локальних очисних споруд дощової каналізації у місцях випуску дозволить запобігти забрудненню поверхневих водотоків.

Ґрунти.

Облаштування контейнерних майданчиків для великогабаритних та ремонтних відходів та будівництво контейнерних майданчиків позитивно вплине на ґрунтове середовище та дозволить залучити додаткові земельні ділянки до господарського використання.

Можливість негативних кумулятивних ефектів

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для рішення Схеми, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені в процесі аналізу впливу на окремі компоненти навколишнього середовища, наданий короткий опис потенціального кумулятивного впливу та пропозиції щодо їх пом'якшення (**таблиця 17.1**).

Таблиця 17.1

Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та можливостей з їх пом'якшення

Компонент довкілля: Атмосферне повітря		
Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1, -2)	Потенційний кумулятивний вплив (короткий опис)	Запропоновані заходи з пом'якшення
Будівництво сміттесортувальної лінії	Ризики збільшення викидів забруднюючих речовин від додаткових стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря (автономні системи опалення, інсінератори). Ризик скупчення птахів при відкритому розміщенні сміття	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: розміщення стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин, що забезпечують дотримання СЗЗ; збір, тимчасове складування та виробничі процеси здійснювати лише в закритих приміщеннях
Компонент довкілля: Водний басейн		
Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1, -2)	Потенційний кумулятивний вплив (короткий опис)	Запропоновані заходи з пом'якшення
Будівництво сміттесортувальної лінії	Ризики шкідливого впливу на гідрогеологічне середовище в разі порушення технологічних регламентів виробничих процесів переробки відходів	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: будівництво локальних очисних споруд рідкої фракції що не підлягає утилізації та стічних вод зливової каналізації, визначення місця захоронення частини відходів що не піддаються утилізації за результатами попередніх інженерно-геологічних досліджень
Компонент довкілля: Ґрунти		
Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1, -2)	Потенційний кумулятивний вплив (короткий опис)	Запропоновані заходи з пом'якшення
Будівництво сміттесортувальної лінії	Ризики забруднення ґрунтів в разі порушення технологічних регламентів виробничих процесів переробки відходів. Ризики забруднення ґрунтів за умови захоронення частки відходів що не піддаються утилізації в межах ділянки розміщення	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: визначення місця захоронення частини відходів що не піддаються утилізації за результатами попередніх інженерно-геологічних досліджень.

Висновки з результатів оцінки

Проведені аналізи виявили потенціал для позитивного впливу схеми санітарного очищення на навколишнє середовище та здоров'я населення. Водночас, було виявлено ряд ризиків та потенційних негативних наслідків, пов'язаних з основними рішеннями щодо планування, прийнятими в схемі санітарного очищення. Основні висновки наведені нижче у розділі 8. Основні пропозиції щодо запобігання, мінімізації та пом'якшення потенційних негативних наслідків подано в Розділі 8.

18 Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання схеми санітарного очищення

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації схеми санітарного очищення.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень схеми санітарного очищення.

Для територіально-планувальної організації міста з урахуванням планувальних обмежень як зон регулювання та обмеження забудови:

- рекомендуються наступні інженерно-планувальні заходи: провадження новітніх технологій виробничого і санітарно-технічного устаткування, що забезпечує максимальне уловлювання, утилізацію чи знешкодження викидів забруднюючих речовин в атмосферу;

- централізація викидів забруднюючих речовин шляхом централізація викидів забруднюючих речовин шляхом максимального скорочення кількості труб, вентиляційних шахт, дефлекторів, аераційних ліхтарів тощо;

- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень, передбачених даним проектом: розробка проектів організації СЗЗ при розміщенні нових та реконструкції існуючих виробничо-комунальних підприємств;

- дотримання параметрів обмежень, визначених санітарними нормами та екологічним законодавством, при будівництві об'єктів та мереж інженерної інфраструктури - СЗЗ від очисних споруд зливової каналізації, каналізаційних насосних станцій, охоронні зони інженерних споруд та комунікацій тощо.

Для розвитку сфери забезпечення системами інженерно-транспортної інфраструктури міста та надання комунальних послуг, інженерної підготовки та захисту території:

- розвиток системи відведення поверхневого стоку з усієї території міста;
- будівництво очисних споруд зливової каналізації в існуючих та проектних місцях випуску стічних вод, що дозволить зменшити забруднення води, покращити санітарно-гігієнічні умови території.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме покращенню умов проживання, оздоровленню міського середовища та підвищенню його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

19 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися

Оцінка альтернатив у контексті стратегічної екологічної оцінки «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище:

1. **Варіант 1** - «Розроблення схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади»;
2. **Варіант 2** – не розроблення схеми санітарного очищення населених пунктів

Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади - **«Варіант нульової альтернативи».**

«Варіант нульової альтернативи»

У «Варіанті нульової альтернативи» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким проект «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» не затверджується.

Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (в тому числі несприятливих) екологічних тенденцій, наведених у попередніх розділах.

За результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток міста є неможливим, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання можливостей розвитку та погіршення екологічної ситуації в місті.

20 Моніторинг наслідків виконання Схеми санітарного очищення

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) не завершується прийняттям рішення про затвердження «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади».

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації схеми санітарного очищення, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації затвердженого плану або програми. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію схеми санітарного очищення;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що схема виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю і протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу виконання схеми санітарного очищення пропонується створити Комітет з управління впровадженням «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади». До складу Комітету мають входити представники органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян).

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в схемі санітарного очищення індикаторів включає еколого-економічні та

екологічні індикатори:

- збільшення частки переробки до 70 % відходів;
- зменшення відсотку захоронених відходів;
- співвідношення частки перероблених та утилізованих відходів до утворених;
- кількість облаштованих згідно нормативних вимог контейнерних майданчиків;
- кількість безпритульних тварин на вулицях міста.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані (таблиця 20.1).

Таблиця 20.1

Екологічні індикатори для моніторингу виконання Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської ОТГ

№	Індикатор
Відходи	
1	Обсяги утворення ТПВ на території Горішньоплавнівської ОТГ
2	Обсяги роздільно зібраних відходів
3	Обсяги зібраних небезпечних відходів у складі побутових відходів
4	Обсяги зібраної вторинної сировини
Водні ресурси	
5	Обсяги очищення зливових вод дощової каналізації

Підсумки моніторингу підводяться один раз рік у вигляді річного звіту.

Фіксуються та аналізуються:

- а) ступінь виконання кожного завдання проекту;
- б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів;
- г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

21 Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля

Враховуючи географічне місце розташування населеного пункту в центральній частині країни ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються.

22 Резюме

1. Горішньоплавнівська ОТГ і зокрема м. Горішні Плавні є значним виробником побутових відходів. Особливістю територіальної громади є функціонування гірничодобувної промисловості, при чому видобуток здійснюється відкритим способом, що передбачає накопичення відходів, захаращення земельних ділянок.

2. Ускладнює екологічну ситуацію в місті відсутність системи перероблення побутових відходів.

3. Аналіз трендів стану утворення твердих побутових відходів в місті виявив незначні коливання об'єму утворення ТПВ в 2016-2019 роках в межах +/- 8%.

4. Схема санітарного очищення спрямована на зменшення техногенного впливу на довкілля, збільшення обсягів збирання відходів, їх перероблення та зменшення обсягів захоронення відходів.

5. Цілі схеми санітарного очищення узгоджуються з міськими екологічними цілями визначеними в «Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року».

6. Реалізація схеми санітарного очищення не призведе до появи нових негативних наслідків для довкілля якщо під час її реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги. Реалізація багатьох цілей схеми може призвести до покращення екологічної ситуації в місті.

7. Ймовірність того, що реалізація схеми санітарного очищення призведе до негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, відсутня.

8. Під час розробки схеми санітарного очищення була налагоджена тісна співпраця між розробниками схеми та органами місцевого самоврядування, підприємствами в сфері санітарного очищення ОТГ, інформація та пропозиції отримані в процесі розроблення схеми та CEO враховані розробниками схеми.

9. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження схеми санітарного очищення є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме схема санітарного очищення, та необхідною передумовою забезпечення санітарного очищення міста. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку в майбутньому.

Метою схеми санітарного очищення є впровадження системи поводження з відходами, яка забезпечуватиме зменшення обсягів захоронення відходів, впровадження роздільного збирання відходів, безпечне поводження з відходами, в т.ч. небезпечними відходами у складі побутових відходів, максимально можливе використання вторинної сировини в складі відходів, створення системи прибирання території населеного пункту, яка попереджуватиме негативний вплив на довкілля та зменшення небезпеки негативного впливу на здоров'я населення.

У схемі передбачається використання передових технологій, технічних рішень, технологічного обладнання, які відповідають природоохоронним та санітарно-гігієнічним вимогам і забезпечують унеможливлення впливу шкідливих факторів на довкілля та здоров'я мешканців міста.

Цілі схеми санітарного очищення узгоджуються з міськими екологічними цілями визначеними в «Стратегії розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року». Реалізація Схеми санітарного очищення не призведе до появи нових негативних наслідків для довкілля якщо під час її реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги, навпаки покращить екологічний стан територіальної громади.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення «Схеми санітарного очищення населених пунктів Горішньоплавнівської об'єднаної територіальної громади» було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

Реалізація схеми санітарного очищення за умови дотримання екологічних та нормативних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля та

зменшенню захоронення відходів. Поєднання зусиль, спрямованих на покращення життєвого простору, із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на довкілля, забезпечуватиме розвиток Горішньоплавнівської ОТГ як території безпечного довкілля та високих стандарті життя.

23 Додатки

Додаток 1. Території та об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення

На території Горішньоплавнівської ОТГ наявно 2-а об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення (таблиця 23.1):

1. Заказник ландшафтний «Заплава Псла»;
2. Заказник ландшафтний «Лісові озера»

Таблиця 23.1

Об'єкти природно-заповідного фонду на території Горішньоплавнівської ОТГ

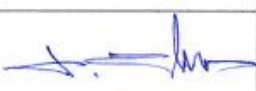
№ п/п	Назва об'єкта	Категорія	Площа (га)	Місцезнаходження заповідного об'єкту	Постанова, рішення, згідно якої створено даний об'єкт
1	Заплава Псла	Заказник ландшафтний	885	околиці сіл Кузьменки, Кияшки, Комсомольське лісництво, кв.20-22,24,27-29,58-60,67-69	Рішення облради від 04.09.1995; рішення облради від 06.09.2007
2	Лісові озера	Заказник ландшафтний	714,7	м. Горішні Плавні (Комсомольськ), Салівське лісництво, кв.1-7	Рішення облради від 20.12.1993; розширено рішенням облради від 04.09.1995
	Всього		1599,7		

Першоджерело інформації: <http://www.eco-poltava.gov.ua/pzfkoms.htm>

24 Список використаних джерел

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
2. Закон України «Про відходи»
3. Закон України «Про екологічну мережу України»
4. Закон України «Про природно-заповідний фонд України»
5. Водний кодекс України
6. Земельний кодекс України
7. ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту»
8. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
9. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р)
10. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування»
11. Комплексна програма поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2021 роки (затверджена рішенням Полтавської обласної ради від 17.07.2017 №497)
12. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 23.03.2017 №57 «Порядок розроблення, погодження та затвердження схеми санітарного очищення населених пунктів» (zareestrovaniy в Міністерстві юстиції України 14.04.2017 за №505/30373)
13. Екологічний паспорт Полтавської області за 2018 рік (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації - <http://www.eco-poltava.gov.ua>)
14. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2018 році (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації - <http://www.eco-poltava.gov.ua>)
15. Стратегія розвитку міста Горішні Плавні до 2028 року (затверджена рішенням тридцятої сесії Горішньоплавнівської міської ради сьомого скликання від 19 грудня 2017)
16. Комплексна програма поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017 - 2021 роки (затверджена рішенням Полтавської обласної ради від 14 липня 2017 року № 497)
17. Правила благоустрою території міста Горішні Плавні (затверджені рішенням двадцять сьомої сесії Горішньоплавнівської міської ради шостого скликання від 18 грудня 2012 року)
18. Програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в місті Горішні Плавні на 2016 – 2020 роки (затверджена рішенням шостої сесії Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області сьомого скликання від 16.02.2016 року)
19. Програма поводження з твердими побутовими відходами в м. Горішні Плавні на 2019-2022 роки (затверджена рішенням сорок третьої сесії Горішньоплавнівської міської ради сьомого скликання від 19.03.2019 року)
20. Міська програма «Охорона тваринного світу та регулювання чисельності бродячих тварин в місті Горішні Плавні на 2015 – 2020 роки» (затверджена рішенням Горішньоплавнівської міської ради від 15.09.2015 р)
21. Проект «Реконструкція існуючого звалища твердих побутових відходів на територію полігону по вул. Будівельників, 50 м. Горішні Плавні (Комсомольська) Полтавської області»

25 Список виконавців

№	Виконавець	Кваліфікація	Підпис
1	Сліпець І.В.	кандидат ветеринарних наук, ветеринарний лікар (вузька спеціальність – гігієна)	
2	Сатін І.В	провідний інженер-проектувальник в частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища (номер сертифікату АР 014229)	
3	Гальчинський В.М.	інженер проектувальник (кваліфікаційний сертифікат серія АР №005703 від 26.12.2012 року Атестаційної архітектурно-будівельної комісії Мінрегіону України)	
4	Батонюк Ю.В.	бакалавр права	

